"بۇل جولى شىنمەن تەاتردى قۇماربەزدان شىعا تاماشالادىق"

ـــ "قۇلپىرعان المۇرت باعىنداعى بايشەشەك" اتتى شىنجياڭ شىچۇي ساۋىق كەشىنەن ەستەلىك

□ انار بۇلت \ شىنجياڭ گازەتىنىڭ ئەتىلشىسى لي لي

ئەبىر رەتكى شىچۇي ساۋىق كەشىندە بەيجىڭ تەاترى، شانشي تەاترى، حىنان تەاترى، جىجياڭ تەاترى، گۋاڭدۇڭ تەاترى، حۋاڭمەي تەاترى، بارابان تەاترى سياقتى كوپتەگەن تەاتر تۇرلەرى بويىنشا ئەداستۇرلى شىچۇي ويىنارى كورسەتىلدى، مۇندا جاڭالىق سىپاتتى وسى زامانعى ارالاسپا اۋەندەرى بار، قايتا ورىندالعان تەاتر اۋەندەرى بار، مەملەكەتتىك بەيجىڭ تەاترحاناسى، گۋاڭدۇڭ گۋاڭدۇڭ تەاترحاناسى، جىجياڭ شياۋبايحۋا جىجياڭ تەاترحاناسى سياقتى تەاترحانالار مەن ۋيرمەلەردىڭ ايتۇلى شەبەرلەرى مەن تانىمال ارتىستەرى ونەر كورسەتتى، شىنجياڭدىڭ كاسپىتىك شىچۇي ۋيرمەلەرىنىڭ تارتىمدى ويىنارى كورسەتىلدى. 6 ـ ايدىك 15 ـ كۈنى كەشتە "قۇلپىرعان المۇرت باعىنداعى بايشەشەك" اتتى شىنجياڭ شىچۇي ساۋىق كەشىن كورگەننەن كەيىن ئالى دە تاماشا كونسەرت نومىرلەرىنىڭ قىزىعىنا تەبىرەنىپ وتىرعان بىلىكتى تەاتر اۋەسكەرى، ئۇرمجى بەيجىڭ تەاترى كوركەمونەرىن زەرتتەۋ دستەرىن ىلگەرىلەتۇ قوعامىنىڭ باستىعى گو شياۋچىڭ: "بۇل جولى شىنمەن تەاتردى قۇماربەزدان شىعا تاماشالادىق"! ـ دەدى.

وسى رەتكى ساۋىق كەشتە جىينى 15 كونسەرت ئۇنمىرى ورىندالدى، 300دەن استام ارتىست، قىزمەتكەر قاتىناستى. 6 ـ ايدىك 15 ـ كۈنى كەشتە كونسەرت قويىلعان جەردەگى شاپالاق داۋىسى، شاتتىق ئۇنى، ماداق ئۇنى ئۇرمجى قالاسىنداعى بەيجىڭ تەاترحاناسىن جاڭعىرتتى. ئاربىر كونسەرت ئۇنمىرى ورىندالىپ بولماي جاتىپ ساحنا استىنان دۇ قول شاپالاق ئۇنى كوتەرىلدى.

اسرەسە، مەملەكەتتىك بەيجىڭ تەاترحاناسى 1 ـ ۋيرمەسىنىڭ ايگىلى ارتىستەرى لي شىڭشۇ، يۇي كۇيجى ورىنداعان بەيجىڭ تەاترى «تايجىن جوراۋال بايانىنان» ۋزىندىلەر، «دادىڭدىيان ساراينان» ۋزىندىلەر؛ بەيجىڭ تەاترى «لانشىننىڭ اسىم اۋەنى» اتتى تەاتردا مەي، شاڭ، چىڭ، شۇن سىندى 4 ۋلكەن اعمداعى شىچۇيلەردىڭ ارالاس قىلىش ئۇيرۇ سياقتى تارتىمدى ويىندار كورسەتىلدى. 6 ـ ايدىك 15 ـ كۈنى كەشتە "قۇلپىرعان المۇرت باعىنداعى بايشەشەك" اتتى شىنجياڭ شىچۇي ساۋىق كەشىن كورگەننەن كەيىن ئالى دە تاماشا كونسەرت نومىرلەرىنىڭ قىزىعىنا تەبىرەنىپ وتىرعان بىلىكتى تەاتر اۋەسكەرى، ئۇرمجى بەيجىڭ تەاترى كوركەمونەرىن زەرتتەۋ دستەرىن ىلگەرىلەتۇ قوعامىنىڭ باستىعى گو شياۋچىڭ: "بۇل جولى شىنمەن تەاتردى قۇماربەزدان شىعا تاماشالادىق"! ـ دەدى.

وسى رەتكى ساۋىق كەشتە جىينى 15 كونسەرت ئۇنمىرى ورىندالدى، 300دەن استام ارتىست، قىزمەتكەر قاتىناستى. 6 ـ ايدىك 15 ـ كۈنى كەشتە كونسەرت قويىلعان جەردەگى شاپالاق داۋىسى، شاتتىق ئۇنى، ماداق ئۇنى ئۇرمجى قالاسىنداعى بەيجىڭ تەاترحاناسىن جاڭعىرتتى. ئاربىر كونسەرت ئۇنمىرى ورىندالىپ بولماي جاتىپ ساحنا استىنان دۇ قول شاپالاق ئۇنى كوتەرىلدى.

اسرەسە، مەملەكەتتىك بەيجىڭ تەاترحاناسى 1 ـ ۋيرمەسىنىڭ ايگىلى ارتىستەرى لي شىڭشۇ، يۇي كۇيجى ورىنداعان بەيجىڭ تەاترى «تايجىن جوراۋال بايانىنان» ۋزىندىلەر، «دادىڭدىيان ساراينان» ۋزىندىلەر؛ بەيجىڭ تەاترى «لانشىننىڭ اسىم اۋەنى» اتتى تەاتردا مەي، شاڭ، چىڭ، شۇن سىندى 4 ۋلكەن اعمداعى شىچۇيلەردىڭ ارالاس قىلىش ئۇيرۇ سياقتى تارتىمدى ويىندار كورسەتىلدى؛ ارالاس ورىندالعان جەرگىلىكتى شىچۇي «الۋان اۋەن، سان سارىنداعى» «لياڭ شانبو مەن جۇ يىڭتاي» اتتى جىجياڭ تەاترى، «حويانجۇي» اتتى شانشي تەاترى، «اق جىلان اڭىزى . ماحابىات» اتتى گۋاڭدۇڭ تەاترى، «حۋا مۇلان» اتتى حىنان تەاترىنىڭ ۋزىندىلەرى كورەرمەندەرگە ئەداستۇرلى شىچۇيدىڭ وزگەشە باۋرامدىلىعىن سەزىندىرەدى.

"ۇرىمجىدەگى كورەرمەندەردىڭ السقا بارماي ـ اق وسىنداي جوعارى دەڭگەيدەگى ئەداستۇرلى مادەنيەت سالتاناتىن تاماشالاۋى شىنىندا باقتىتى ئەس"، ـ دەدى تەاتر اۋەسكەرى ياڭ شۇگۋاڭ تەبىرەنە.

وسى رەتكى ساۋىق كەشتە ئەداستۇرلى شىچۇيلەر ئۇز مانەرىمەن قاز ـ قالپىندا كورسەتىلۋەدەن سىرت، جاڭالىققا يە كوپتەگەن كونسەرت ئۇنومىرى ورىندالدى. "اسپا سۋرەت" اتتى شانشي تەاترىن ئۇرىمجى قالالىق شانشي تەاترى ۋيرمەسى (شىنجياڭ شانشي تەاترى ۋيرمەسى)، شىنجياڭ ئوندىرىس ـ قۇرىلىس بيۋىتىۋانى حىنان تەاترى ۋيرمەسى، شىنجياڭ ئوندىرىس ـ قۇرىلىس بيۋىتىۋانى مىڭجين شانشي تەاترى ۋيرمەسى بىرگە ورىندادى، ساحناعا 3 "يەلۋي حان ـ يان" شىعىپ، كورەرمەندەرگە ياقىتلىق ۋشىمەن ئجۇرۇۋ، ورىندىقپەن ونەر كورسەتۋ، قول جاۋلىق ئۇيرۇۋ سياقتى ەرەكشە قىنىن، ەرەن ونەرلەرىن كورسەتتى.

بارابان ئۇنى اسقاقتاپ، تەاتر اۋەنى شارىقتادى. «ارداگەرلەردىڭ باس قوسۋى» اتتى سايىسكەرلىك تەاترعا ئۇرىمجى قالالىق بەيجىڭ تەاترى ۋيرمەسى (شىنجياڭ بەيجىڭ تەاترى ۋيرمەسى)، ئۇرىمجى قالالىق شانشي تەاترى ۋيرمەسى (شىنجياڭ شانشي تەاترى ۋيرمەسى)، سانجى حۋيزۇ اۋتونومىيالى وبلىستىق كوركەمونەر تەاترحاناسى شىنجياڭ وپەرا ۋيرمەسى، بيۋىتىۋان حىنان تەاترى ۋيرمەسى، بيۋىتىۋان مىڭجين شانشي تەاترى ۋيرمەسى سياقتى 5 تەاترحانا مەن تەاتر ۋيرمەسىنىڭ شىچۇي ونەرپازدارى جىنالدى، بۇل وسى 5 تەاترحانا مەن تەاترى ۋيرمەسىنىڭ تۇڭعىش رەت ئەبىر ساحنادا كونسەرت قويۋى. ورىكەستر سىرنايلاعان، تەقلىداعان ريتىم شىندە تۇڭعالاڭ اسۋ، نايزا ـ سىنىق ئاۋازدارى ارقىلى ئۇيرۇ سياقتى تارتىمدى ويىندار كورسەتىلدى.

ئۇرىمجى قالالىق شانشي تەاترى ۋيرمەسىنىڭ (شىنجياڭ شانشي تەاترى ۋيرمەسى) جاس ارتىسى ۋاڭ تىڭ «قۇلپىرعان المۇرت باعىنداعى بايشەشەك» اتتى تەاتر ئانىن ورىنداۋعا قاتىناستى، شىچۇي ساۋىق كەشىنە داينداڭ باربىسىندا ول دا وزگەشە تابىسقا قول جەتكىزدى: بيۋىتىۋان حىنان تەاترى ۋيرمەسىنىڭ كاسىپتىك قىزمەتتەرگە جاۋاپتى مەڭگەرۋشىسى ياڭ گۋاڭگاۋ «بوران ـ شاشىندى بايىرعى باقشا» اتتى حىنان تەاترىندا ئى "كىشكەنتاي ۋلۋ" اتتى ئۇزىندىنى باسەڭ ۋنمەن ئەدەتىپ وتىرعانىن ەستىگەن ول وسى ئۇزىندىنى شانشي تەاترى اۋەنمەن ورىنداۋدى جوسپارلادى.

تى، كورەرمەندەر اراسىندا مارە ـ سارە بولعان داۋىستار قۇلاق تۇندىردى.

"شىچۇي كونسەرتىن تۇڭعىش رەت سول جەردىڭ وزىندە كورۋىم، وتە تاماشا سەزىلدى". كورەرمەن ساتتار ابدۇ شەشەسىن، ايەلىن، بالاسىن ەرتىپ كەلىپ شىچۇي ساۋىق كەشىن بىرگە تاماشالادى. "بۇل تەلەۋيزوردا كورۋدەن الدەقايدا جاقسى ەكەن، اسەرلەندىرۋ قۇاتى وتە كۇشتى بولادى ەكەن"، ـ دەدى ول. ساتتار ئبىر جاعەنان، ئداستۇرلى شىچۇي ساۋىق كەشىنىڭ باۋراملىدىلىعىنا ئتانتى بولسا، ەندى ئبىر جاعنان، ساۋىق كەشتەگى «بوحۋدىڭ ايتارى»، «حۋيماچياڭ»، «ۋانجياڭ» اتتى قايتا ورىندالعان تەاتر اۋەندەرىن، «چاڭىنىڭ ايعا شعۋى» اتتى جاساماپازدىققا يە كونسەرت ئنومىرىن دە اۋىز جاپپاي ماقتادى.

"چاڭى مەن عارىسكەرلەر بىرگە ونەر كورسەتىپ، شىچۇي مەن اعاش قۇرشاق تەاترىن، ولەڭ ـ جىرلاردى ئوزارا توعىستىردى، قيالعا اسا باي ەكەن".

11 جاستاعى سۇڭ جيا ـ ي چىن يىلىڭ تەاتر جۇمسجايىنان كەلگەن، ول 70 نەشە كىشكەنتاي سەرىكتەرىمەن بىرگە «بالاپان سامۇرىقتىڭ كوككە كوتەرىلۋى» اتتى بالالار تەاترىن ورىندادى. كونسەرت نومىرلەرىن ورىنداۋدان سىرت، ول تاعى لي شىڭشۇ، يۇي كۇيجى قاتارلى تانىمال ونەر ادامدارىنىڭ قولتاڭباسىن الدى، "وسى ۋستازدارەمەن بىرگە ئبىر ساۋىق كەشتە ونەر كورسەتە العانىما قاتتى اسەرلەندىم".

ئۇرىمجى قالالىق شانشي تەاترى ۋيرمەسىنىڭ (شىنجياڭ شانشي تەاترى ۋيرمەسى) جاس ارتىسى ۋاڭ تىڭ «قۇلپىرعان المۇرت باعىنداعى بايشەشەك» اتتى تەاتر ئانىن ورىنداۋعا قاتىناستى، شىچۇي ساۋىق كەشنە داينداڭ باربىسىندا ول دا وزگەشە تابىسقا قول جەتكىزدى: بيۋىتىۋان حىنان تەاترى ۋيرمەسىنىڭ كاسىپتىك قىزمەتتەرگە جاۋاپتى مەڭگەرۋشىسى ياڭ گۋاڭگاۋ «بوران ـ شاشىندى بايىرعى باقشا» اتتى حىنان تەاترىندا ئى "كىشكەنتاي ۋلۋ" اتتى ئۇزىندىنى باسەڭ ۋنمەن اندەتىپ وتىرعانىن ەستىگەن ول وسى ئۇزىندىنى شانشي تەاترى اۋەنمەن ورىنداۋدى جوسپارلادى.

شىنجياڭنىڭ تاڭداۋلى تاريحي مادەني ەسكەرتكىشتەرى جۇڭگو مەملەكەتتىك مۇراجايىندا بوي كورسەتتى

انار بۇلت \ شىنجياڭ گازەتىنىڭ ئەتىلشىسى **جيا چۇنشيا** 6 ـ ايدىك 16 ـ كۈنى بەيجىڭنەن حابارلايدى. جۇڭگو مەملەكەتتىك مۇراجايى مادەنيەت جانە ساياحات مينيسترلىگىنىڭ، اۆتونومىيالى رايوندىق حالىق ۇكىمەتىنىڭ جەتەكشىلىگىندە، اۆتونومىيالى رايوندىق مادەنيەت جانە ساياحات مەڭگەرمەسىمەن (مادەني ەسكەرتكىشتەر مەكەمەسى)، اۆتونومىيالى رايوندىق مادەني ەسكەرتكىشتەر جانە مۇراجاي مەكەمەسىمەن بىرلەسىپ ۇيىمداستىرعان «توعىسىپ شوعىرلانۋ ـــ شىنجياڭنىڭ تاڭداۋلى تاريحي مادەني ەسكەرتكىشتەرى كورمەسى» 6 ـ ايدىك 16 ـ كۈنى جۇڭگو مەملەكەتتىك مۇراجايىندا اشىلدى.

"وسى رەتكى كورمەدە شىنجياڭنىڭ تاڭداۋلى تاريحي مادەني ەسكەرتكىشتەرى شوعىرلانعان، تۇرلەرى كوپ، قامتىلعان ئبىلىم مول، مۇنداعى كوپتەگەن مادەني ەسكەرتكىشتەر تۇڭعىش رەت كورەرمەندەرمەن جۇزدەستى". وسى رەتكى كورمەنىڭ جوبالاۋشىسى، جۇڭگو مەملەكەتتىك مۇراجايىنىڭ تەتە اعا مۇراشىسى چىن كىشۋاڭ، وسى رەتكى كورمەدە جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۋ نەگىزگى جەلى ەتىلىپ، شىنجياڭ مۇراجايى، شىنجياڭ مادەني ەسكەرتكىشتەردى ارحەولوگيالىق زەرتتەۋ ورنى، تۇرپان مۇراجايى سياقتى 8 مادەني ەسكەرتكىش جانە مۇراجاي ورنى مەن جۇڭگو مەملەكەتتىك مۇراجايىندا ساقتالعان شىنجياڭنىڭ 209 دانا (توپ) تاڭداۋلى تاريحي مادەني ەسكەرتكىشى تاڭدالعان، مۇنىڭ ىشىندە 1 ـ دارەجەلى مادەني ەسكەرتكىشتەر 52 دانا (توپ) بولعان، مۇنداعى ئتۇستى فارفور بۇيمدارى، قولا بۇيمدار، قاس تاسى بۇيمدارى، التىن بۇيمدار، اعاش بۇيمدار، ئساندى كىيم ـ كەشەكتەر، كىيز ـ كىلەمدەر، جازۋلى تاقتايشالار، سىزبا سۋرەتتەر مەن مۇسىندەر، تاڭبا جانە تەڭگە اقشالار، قۇلپىتاس جانە ورنەكتى تاستار سياقتى شىنجياڭ مادەني ەسكەرتكىشتەرىنىڭ نەگىزگى تۇرلەرى قامتىلعان.

"ارعى زامان"، "ارىدان جەتكەن جازبالار"، "ئوزارا ۇلگى الىپ توعىسۋ"، "ارالاس شۇعىلا شاشۋ" سىندى 4 بولىمگە بولىنگەن وسى رەتكى كورمەدە جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ ارالاسۋىنىڭ، تىنىسۋىنىڭ، توعىسۋىنىڭ تاريحي مازمۇنىن كورسەتۋمەن جانە قۇنىن بايان ەتۋمەن تىعىز بايلانىستىرۋ، جىبەك جولىنداعى ورنەكتەرىنىڭ اۋىس ـ كۇيىس جاساۋ، ئوزارا ۇلگى الۋ تاريحىن تۇسىنىدىرۋ تۇرعىسىنان ەرەكشە ماڭىزعا يە. وسى رەتكى كورمەنىڭ ماقساتى ـ ۋزىنمەزگە سالماق سالىپ، ەكپىندەي ىلگەرىلەپ، تەز ارادا قۇپ جەتىپ، ۇيرەنگەن تاجىريبەلەردى شىنجياڭنىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن ىلگەرىلەتۋ ارەكەتىنە ەينالدىرۋ ئۇشىن.

تەكسەرۋ بارىسىندا وتكىزىلگەن 2 رەتكى ناقتى قىزمەت ئماجلىسى اۋىس ـ كۇيىستى تەرەڭدەتۋ، سەلبەستىك جاساسىپ، تەڭ يگىلىككە كەنەلۋ كۇشتى ارمانىن بەينەلەدى.

"ئبىر بەلدەۋ، ئبىر جولدى' بىرگە قۇرۋدا شىنجياڭنىڭ وزگەشە بايلىق ارتقىشىلىعى، اشىق وڭىرلىك ورىن سياقتى باسىمدىقتارى بار، حۋنانىڭ حىنانىڭ دا ئوز باسىمدىقتارى بار". اۆتونومىيالى رايوندىق ساۋدا ىستەرى مەڭگەرمەسىنىڭ باستىعى شىڭ تاۋ بىلاي دەدى: ئبزدىڭ ارتقىشىلىعىمىزدى ساۋلەلەندىرىپ، كەمشىلىكتەرىمىزدى تولتاپ، سەلبەستىكتى تەرەڭدەتىپ، اناعۇرلىم كەڭ كولەمدى، اناعۇرلىم كەڭ سالالى، اناعۇرلىم تەرەڭ قاتپارلى جوعارى دەڭگەيدە ەسك اشۋدى ىلگەرىلەتۋىمىزگە بولادى.

جۇڭلياۋ جۇڭگى زەردەلى كاسىپ سالاسى قالاشعىندا ۋاكىلدەر ۋيرمەسىنىڭ مۇشەلەرى ەكسكاۋاتۋردىڭ وسىزامانداناعان قۇراستىرىلۋ بارىسىن ەكسكۇرسيالادى. وسى كاسىپ سالاسى قالاشعىندا قازىر دۇنيە جۇزىندەگى ەڭ ۇلكەن توپىراق قازۋ ماشينالارىن جاساۋ باقشا رايونى قۇرىلدى.

"وسى وزىق كاسىپورىندارىدىڭ جاڭا تەحنيكاسى، جاڭا ۇستانىمى ۇيرەنۋگە تاتيدى". اۆتونومىيالى رايوندىق تورلارى كوپشىلىككە رەفورما جاساۋدىڭ، جاڭالىق اشۋدىڭ قىزۋ ورلەۋىن سەزىندىردى. "ويلاپ تا كورمەگەن ەكەنسىز"، "وسىلاي ىستەۋگە دە بولادى ەكەن ـ اۋ" دەگەن سوزدەر ۋاكىلدەر ۋيرمەسىندەگى مۇشەلەردىڭ ئوزارا پىكىرلەسۋىندە كوپ ايتىلعان ئسوز بولدى.

اۆتونومىيالى رايوندىق عىلىم ـ تەحنيكا مەڭگەرمەسىنىڭ باستىعى ابليمىت ئالي بىلاي دەدى: ئبىز وسى رەتكى قول جەتكىزگەن شەشۋشى، وزەكتى تەحنيكالاردان قامال الۋ، عىلىم ـ تەحنيكا مەن كاسىپ سالاسىن توعىستىرۋ سياقتى جاقتاردىڭ وزىق تاجىريبەلەردى شىنجياڭنىڭ عىلىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشۋ قىزمەتىمەن توعىستىرامىز.

وزىنە سالماق سالىپ، ەكپىندەي ىلگەرىلەپ، جاڭا جورىققا اتتاندى

ۇيرەنۋ، تەكسەرۋ، سىرتقا شىعىپ تاجىريبە قابىلداۋداعى ماقسات ـــ وزىمىزگە سالماق سالىپ، ەكپىندەي ىلگەرىلەپ، تەز ارادا قۇپ جەتىپ، ۇيرەنگەن تاجىريبەلەردى شىنجياڭنىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن ىلگەرىلەتۋ ارەكەتىنە ەينالدىرۋ ئۇشىن.

تەكسەرۋ بارىسىندا وتكىزىلگەن 2 رەتكى ناقتى قىزمەت ئماجلىسى اۋىس ـ كۇيىستى تەرەڭدەتۋ، سەلبەستىك جاساسىپ، تەڭ يگىلىككە كەنەلۋ كۇشتى ارمانىن بەينەلەدى.

"ئبىر بەلدەۋ، ئبىر جولدى' بىرگە قۇرۋدا شىنجياڭنىڭ وزگەشە بايلىق ارتقىشىلىعى، اشىق وڭىرلىك ورىن سياقتى باسىمدىقتارى بار، حۋنانىڭ حىنانىڭ دا ئوز باسىمدىقتارى بار". اۆتونومىيالى رايوندىق ساۋدا ىستەرى مەڭگەرمەسىنىڭ باستىعى شىڭ تاۋ بىلاي دەدى: ئبزدىڭ ارتقىشىلىعىمىزدى ساۋلەلەندىرىپ، كەمشىلىكتەرىمىزدى تولتاپ، سەلبەستىكتى تەرەڭدەتىپ، اناعۇرلىم كەڭ كولەمدى، اناعۇرلىم كەڭ سالالى، اناعۇرلىم تەرەڭ قاتپارلى جوعارى دەڭگەيدە ەسك اشۋدى ىلگەرىلەتۋىمىزگە بولادى.

جۇڭلياۋ جۇڭگى زەردەلى كاسىپ سالاسى قالاشعىندا ۋاكىلدەر ۋيرمەسىنىڭ مۇشەلەرى ەكسكاۋاتۋردىڭ وسىزامانداناعان قۇراستىرىلۋ بارىسىن ەكسكۇرسيالادى. وسى كاسىپ سالاسى قالاشعىندا قازىر دۇنيە جۇزىندەگى ەڭ ۇلكەن توپىراق قازۋ ماشينالارىن جاساۋ باقشا رايونى قۇرىلدى.

"وسى وزىق كاسىپورىندارىدىڭ جاڭا تەحنيكاسى، جاڭا ۇستانىمى ۇيرەنۋگە تاتيدى". اۆتونومىيالى رايوندىق ونەركاسىپ جانە ينفورماتسيالاندىرۋ مەڭگەرمەسىنىڭ باستىعى ابليكىم ازەز مىنالاردى ئبىلدىردى: ۇيرەنۋ، تەكسەرۋ بارىسىندا ئبىز ەكى ولكەنىڭ ونەركاسىپ جانە ينفورماتسيا جۇيەسىمەن اۋىس ـ كۇيىس جاساسىپ، تۇيىلىستىرۋ قىزمەتىن ىستەدىك، كەلەسى قادامدا ئبىز شىنجياڭنىڭ باسىمدىعىن باۋىرلاس ولكەلەردىڭ كاسىپ سالاسى، نىسان، قارجى، تەحنيكا سياقتى جاقتارداعى باسىمدىقتارىمەن تىعىز ۇشتاستىرىپ، "8 ئرى كاسىپ سالاسى شوعىرى" قۇرىلىسىن ىلگەرىلەتىپ، ونەركاسىپتىڭ تيىن جاڭالاپ، دارەجەسىن جوعارىلاتۋدىڭ جەدەلدەتەمىز.

"دۇنيە جۇزىندەگى 500 ەڭگەي مەملەكەت مەڭىشگىندەگى كاسىپورىن رەتىندە، جۇڭتاي حيميا شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگىنىڭ كۇشەيۋ جانە ساپالىلانۋ جاعىندا دۇنيە جۇزىندەگى ماڭداي الدى كاسىپورىندارمەن اراسىندا ئالى دە وراسان زور پارىق بار". شىنجياڭ جۇڭتاي (توبى) شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگىنىڭ ورىنباسار باس دىرەكتورى يۇي شياۋنان مىنالاردى ئبىلدىردى: الدا ماڭداي الدى كاسىپورىندارعا تۇرالانىپ، نازاردى حيميا ونەركاسىبى، توقىمالىق، اۋىل شارۋاشىلىعى سياقتى 3 ۇلكەن تىرەكتى كاسىپكە شوعىرلاندىرىپ، تىزبەكتى ۇزارتۋدى، تىزبەكتى تولقىتاۋدى، تىزبەكتى كەڭەيتۋدى، تىزبەكتى كۇشەيتۋدى ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتەمىز.

"حۋنان ولكەسىنىڭ مادەنيەت پەن سايساحاتتى توعىستىرا دامىتۋ جاڭا كاسىپ كۇيى، جاڭا ۇلگىسى، جاڭا قوزعاۋشى قۇاتى ئبزدىڭ ۇيرەنۋىمىزگە، ۇلگى الۋىمىزعا تاتيتىن ماڭىزدى ولشەم جانە ۇلگى". شىنجياڭ مادەنيەتكە، سايساحاتقا قارجى قوسۋ توبى شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ باس دىرەكتورى لۋ راڭچۇن مىنالاردى ئبىلدىردى: شىنجياڭعا باعىنتامالى كومەكتەسۋ باسىمدىعىنان تولىق، ويداعدايى پايدالانىپ، نەساندى جەتەكشى ەتىپ، قوس باعىنتاعى نقپالداستىقتى ىلگەرىلەتىپ، جىبەك جولىنداعى تاماشا داستاندى بىرگە جازامىز.

باسقالاردىڭ ارتقىشىلىعىن وزىنە ۇلگى ەتتى. ۋاكىلدەر ۇيرەمەسىندەگى مۇشەلەردىڭ سەنىمى تاسقىندادى: ئبز "كۇنە تۇرۋعا كەلمەيتىن" كوكەي تەستىلىك سەزىممەن، "باياۋلاتۋعا كەلمەيتىن" داعدارىس سەزىممەن، "بوس وتىرا المايتىن" جاۋاپكەرشىلىك سەزىممەن ەكپىندەي ىلگەرىلەپ، تەز ارادا قۇپ جەتىپ، ۇيرەنۋ جەتىستىكتەرىن شىنجياڭنىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن ىلگەرىلەتۋدىڭ ناقتى ونىمدىلىگىنە اناعۇرلىم ويداعدايى ەينالدىرامىز.

(باسى 1 ـ بەتتە)

كوز ايانى كەڭەيتىپ، قوزعاۋشى كۇش ۇستەدى

جىڭجوۋ تاۋار ايرباس ورنى مەملەكەتتىك كەڭىستىك بەكتۇىمەن قۇرىلعان مەملەكەت بويىنشا تۇڭعىش رەتكى كەسكىنى تاۋار بازارىنىڭ سناق ئتۇينى ورنى، قازىر 23 كەسكىنى تاۋار ئتۇرى، 8 كەسكىنى ساۋدا ۇقىعى بازارعا سالىندى، 2022 ـ جىلى جالپى كەلىسكەن ساۋدا مولشەرى بۇكىل ەل بازارىنىڭ 42%. 35ىن ۇستادى. "ئۇرتىس تالاي جىل شىنجياڭدا 'قامسىزداندىرۋ + كەسكىنى تاۋار' سناق ئتۇينى نىساندارىن قولداپ، ماقتا، شىلان سياقتى كوپتەگەن ساۋدا تۇرلەرىن قامتىدى"... ساۋدا كورمە زالىندا، كەسكىنى تاۋار كورمە سارايىندا ۋاكىلدەر ۇيرەمەسىنىڭ مۇشەلەرى جىڭجوۋ تاۋار ايرباس ورنىنىڭ داڭۇ بارىسىن ەگجەي ـ تەگجەيلى ۇعىسىپ، ونىڭ ناقتى تۇلعالىق ەكونومىكانىڭ داڭۇنا بەلسەنە قىزمەت وتەۋ جانە جەتەكشىلىك ەتۋدە قول جەتكىزگەن ناتيجەلەرىن ەرەكشە القادى.

چاڭشادا "جۇڭگونىڭ V اڭعارى" دەگەن اتى بار مالانشان بەينەجازبا مادەنيەت جاساماپازدىق كاسىپ باقشاسى سيفرلى بەينەجازبا جاساماپازدىعىن باستاماشا ەتىپ، حۋاۋي، تىڭشۇن، ايچي ـ ي سياقتى 3000نان استام ئتۇرلى مادەنيەت جاساماپازدىعى كاسىپورىنىن توپتادى. قازىر بۇل ارادا "كاسىپ سالاسى باقشاسى دەگەنمىز كاسىپ سالاسى تىزبەگى، ۇسىتىگى ـ استىڭعى قابات ـــ جوعارعى ـ تومەنگى تىزبەك، دوستار شەڭبەرى ـــ ەكولوگيالىق شەڭبەر" جۇزەگە اسىرىلدى، كوپشىلىككە تانىس كوپتەگەن قىزعىندى الۋان ونەر ايدارى وسى ارادا جاسالادى. ۋاكىلدەر ۇيرەمەسىنىڭ مۇشەلەرى قىزىل كلاسسيك فيلمدى قالپىنا كەلتىرۋ كورىنىسىن كورىپ، كارتوندى بۇلتىنىق بويىاۋ تەحنيكاسى قاتارلىلارمەن تانىستى، كوپشىلىك "سيفىر + مادەنيەت جاساماپازدىعىنىڭ" سيفرلى ەكونومىكا كاسىپ سالاسىنىڭ جالىندى جىگەرىن جانە شەكسىز كومەسكى كۇشىن تەرەڭ سەزىندى...

رۋحانى جاقتان سەرپىلىپ قانا قويماي، كوپشىلىك تاعى شىنايى العىس سەزىمىن دە الا كەلدى.

حىنان، حۋنان ولكەلەرى شىنجياڭعا كومەكتەسۋ قىزمەتىنە ايرىقشا ئمان بەردى. حىنان ولكەسى مادەنيەتتەگى ئرى ولكە، اۋىل شارۋاشىلىعىنداعى ئرى ولكە، جاڭادان گۇلدەنگەن جاساۋ كاسىبىندەگى ئرى ولكە سياقتى جالپىلىق باسىمدىقتى تولىق ساۋلەلەندىرىپ، شىنجياڭعا باعىنتامالى كومەكتەسۋ ستراتەگياسىنىڭ تيانىقتانۋىن، ناقتىلانۋىن ىلگەرىلەتتى؛ حۋنان ولكەسى "قىزىل انار" ماركاسىن جەتەكشى ەتىپ، اقىل ـ پارات، كاسىپ سالاسى، حالىق تۇرمىسى سياقتى جاڭا تاردا ۇزدىكسىز دالما ـ ئدال كۇش سالدى.

جىڭجوۋدا، چاڭشادا ۋاكىلدەر ۇيرمەسىنىڭ مۇشەلەرى قۇملدىڭ، تۇرپاننىڭ جەرگىلىكتى سالت ـ سانالىن تولىق ايگىلەگەن جىڭجوۋ مەتروسىنىڭ "قۇمل" اتتى، چاڭشا مەتروسىنىڭ 2 ـ جەلىسىندەگى "تۇرپان" اتتى مەتروعا وتىردى، شىنجياڭعا كومەكتەسۋدەگى شىن نقىلاسقا، شىنايى دوستىققا تولى وسى 2 مەترودا ەكى ولشەمدى كودتى سكانەرلەپ، شىنجياڭنىڭ ەرەكشە ونىمدەرىن ساتىپ الۋ سياقتى جوبالار كوپشىلىكتىڭ جۇرەگىنە جىلۋ سىيلادى.

"حۋنان تۇرپانعا 25 جىل كومەك بەرىپ، 1300دەن استام كادردى شىنجياڭعا كەلىپ قىزمەت ىستەۋگە تاڭداپ جىبەردى، بۇعان جالپى 4 ميلليارد يۋاننان استام قارجى قوسىلدى". تۇرپان قالالىق پارتكومىنىڭ ورىنباسار شۇجيىي، قالا باستىعى قايسار قيۋم: "بۇلاردىڭ بارلىعى ئبزدى ايرىقشا اسەرلەندىرەدى"، ـ دەدى.

"قۇملدىڭ وسى بىرنەشە جىلدا قول جەتكىزگەن تابىستارىن حىنانىڭ پارەندى قولداۋىنان بولە قاراۋعا بولمايدى". قۇمىل قالالىق پارتكومىنىڭ شۇجيىي سۇن تاۋ تەبىرەنە بىلاي دەدى: تاۋ ـ وزەندەرى ۇندەسكەن، حىنان مەن قۇملدىڭ سۇيىسپەندىلىگى ۇزاعىنان ئسۇيىندىردى، وسى رەتكى ساپارىمدا وزىق تاجىريبەلەردى ۇيرەنىپ، حىنان مەن قۇملدىڭ اراسىنداعى سۇيىسپەنشىلىكتى اناعۇرلىم تەرەڭدەتىپ، سەلبەسپە تەڭ يگىلىككە كەنەلسەك، بولاشاعىمىز نۇرلى بولادى.

پارىقتا تۇرا قاراپ، جاڭالىق اشۋعا تالپىندى

ەركىن ساۋدا رايونى جاڭالىق اشۋ قيىنى ەڭ جاندى، جاڭالىق اشۋ قۇاتى ەڭ كۇشتى ئوڭىر.

6 ـ ايدىك 12 ـ كۈنى ۋاكىلدەر ۇيرمەسىنىڭ مۇشەلەرى جۇڭگو (حىنان) ەركىن ساۋدا سناق رايونىنىڭ جىڭجوۋ اۋماعىنا باردى. 2017 ـ جىلى 4 ـ ايدا ماڭدايشالىق اسپ قۇرىلعاننان بەرى جىڭجوۋ اۋماعى تۇزىمدە جاڭالىق اشۋ جەتىستىگىنەن 300گە جۇعىن قالىپتاستىردى، مۇنىڭ ىشىندە بۇكىل ەل بويىنشا 50دەن استام ئتول جەتىستىك جارىقتا شىقتى. جاڭا داۋىردەگى رەفورما جاساۋدىڭ، ەسىك اشۋدىڭ جاڭا فاكتورلارى كوپشىلىككە رەفورما جاساۋدىڭ، جاڭالىق اشۋدىڭ قىزۋ ورلەۋىن سەزىندىردى. "ويلاپ تا كورمەگەن ەكەنسىز"، "وسىلاي ىستەۋگە دە بولادى ەكەن ـ اۋ" دەگەن سوزدەر ۋاكىلدەر ۇيرمەسىندەگى مۇشەلەردىڭ ئوزارا پىكىرلەسۋىندە كوپ ايتىلعان ئسوز بولدى.

اۆتونومىيالى رايوندىق عىلىم ـ تەحنيكا مەڭگەرمەسىنىڭ باستىعى ابليمىت ئالي بىلاي دەدى: ئبز وسى رەتكى قول جەتكىزگەن شەشۋشى، وزەكتى تەحنيكالاردان قامال الۋ، عىلىم ـ تەحنيكا مەن كاسىپ سالاسىن توعىستىرۋ سياقتى جاقتاردىڭ وزىق تاجىريبەلەردى شىنجياڭنىڭ عىلىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشۋ قىزمەتىمەن توعىستىرامىز.

وزىنە سالماق سالىپ، ەكپىندەي ىلگەرىلەپ، جاڭا جورىققا اتتاندى

ۇيرەنۋ، تەكسەرۋ، سىرتقا شىعىپ تاجىريبە قابىلداۋداعى ماقسات ـــ وزىمىزگە سالماق سالىپ، ەكپىندەي ىلگەرىلەپ، تەز ارادا قۇپ جەتىپ، ۇيرەنگەن تاجىريبەلەردى شىنجياڭنىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن ىلگەرىلەتۋ ارەكەتىنە ەينالدىرۋ ئۇشىن.

تەكسەرۋ بارىسىندا وتكىزىل